

Č.j.: 243/2016

Školní vzdělávací program pro Školní družinu

Školní družina při Základní škole Vintířov, okres Sokolov

Obsah:

- 1. Charakteristika ŠD**
- 2. Cíle ŠD**
- 3. Výchovní kompetence**
- 4. Obsah vzdělávání**
 - Vzdělávací oblast – Člověk a jeho svět
 - Místo, kde žijeme
 - Lidé kolem nás
 - Lidé a čas
 - Rozmanitost přírody
 - Člověk a jeho zdraví
- 5. Formy zájmového vzdělávání**
- 6. Tematické činnosti**
- 7. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončení docházky**
- 8. Materiální podmínky**
- 9. Podmínky úplaty**
- 10. Ekonomické podmínky**
- 11. Personální složení**
- 12. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
- 13. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví**

Příloha:

- **Přehled skladby dne ve školní družině**

1. Charakteristika ŠD

Vzdělávací program pro školní družinu navazuje na ŠVP pro základní vzdělávání **VŠICHNI SPOLU**. ŠVP ŠD vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která komplexně vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat, na které se výchova v ŠD zaměřovala i v předešlých letech. V této oblasti lze velice nenásilně a účinně navázat na činnosti a učivo probírané ve škole.

V naší ŠD usilujeme o kompenzaci sedavého zaměstnání při vyučování a to nejrůznějšími činnostmi spojenými s odpočinkem, rekreací, pohybovými hrami, zájmovými činnostmi, zábavou. Hlavním cílem však je, aby i tyto činnosti působily na všestranný rozvoj žáka.

V době mimo vyučování naplňuje ŠD péči o svěřené žáky činnostmi:

- odpočinkovými
- rekreačními
- zájmovými - výtvarnou, literární, dramatickou ...
 - sportovní
 - přírodovědnou
 - pracovní
 - společenskovední
- příprava na vyučování (forma didaktických her)

ŠD navštěvují žáci 1. – 4. ročníku ZŠ. Žáci 5. ročníku mohou navštěvovat ŠD pouze v případě nenaplnění kapacity do 30. 9. daného školního roku. Tvoří ji 2 oddělení při max. počtu žáků 48.

ŠD sídlí na adrese Vintířov 57, 357 44 Vintířov.

2. Cíle ŠD

- Kompenzovat u dětí jednostranné zatížení z vyučování.
- Nabídnout dětem takové zájmové činnosti, které volně naváží na poznatky získané ve škole.
- Rozvíjet v dětech schopnost spolupráce, otevřené komunikace, tolerance, ohleduplnosti vůči svým kamarádům.
- Rozvíjet a upevňovat u dětí zásady slušného chování nejen k dospělým osobám, ale také ke svým vrstevníkům.
- Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření a aktivně je rozvíjet..
- Vést děti k respektování práce druhých, ale také respektovat práci svou.
- Vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví a být za něj zodpovědný.
- Pěstovat a rozvíjet u dětí základní pohybové dovednosti, vést je k aktivnímu, zdravému a plnohodnotnému trávení volného času.
- Vést děti aktivně k ochraně přírody ve svém okolí, k získávání informací o přírodě nejen ve svém okolí, ale i po celém světě.
- Rozvíjet a podporovat u dětí získávání informací o životě lidí (historie, kultura, životní podmínky ..) nejen u nás, ale i ve světě.

3. Výchovné kompetence

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí a jednání
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti, vedeme je k vzájemné toleranci a ohleduplnosti
- pracujeme v týmu
- vedeme žáky k vhodné obraně proti násilí (verbální i fyzické)

Kompetence občanské

- upevňujeme mezilidské vztahy
- vychováváme osobnosti zodpovědné za svůj život, zdraví
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- klademe důraz na kulturní úroveň žáků
- poznáváme kulturní tradice a historické dědictví vytváříme s žáky vlastní školní tradice

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- seznamujeme žáky s prací druhých
- respektujeme, oceňujeme, hodnotíme práci
- převádíme získané výsledky do praktického života
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a hygieny práce
- dodržujeme stanovené pracovní postupy při všech činnostech
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřenému, všestrannému a účinnému komunikaci
- poznáváme s žáky význam neverbální komunikace

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky nebát se problémů, prakticky je řešit

Kompetence k učení

- podporujeme žáky při samostatném vyhledávání, zpracování, ověření a obhájení poznatků
- vedeme žáky k tvořivému myšlení
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- poznáváme kulturní tradice a historické dědictví, vytváříme s žáky vlastní školní tradice

4. Obsah vzdělávání

Vzdělávací oblast – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Domov:

- Můj domov – rodina, prostředí domova, rodina jako základní pilíř pro rozvoj dítěte

Zájmové činnosti

společenskovední - rozhovory ...
výtvarné, pracovní - koláže, kresba pokojíčku, členů rodiny ...

Škola:

- Seznámení se školou - určeno hlavně pro žáky 1. ročníku – význam školy, prostory školy, bezpečná cesta do školy...
- Seznámení s vnitřním řádem ŠD, denního programu ŠD

Zájmové činnosti

společenskovední - rozhovory, doprava, internet, bezpečnost a řád ŠD, orientace po budově školy
výtvarná – kresba plánku školy ...

Obec:

- Seznámení s obcí (instituce v obci, doprava, památky ...)
- Obecní úřad a důležitá místa v obci - pošta, zdravotní středisko, knihovna...
- Orientace v místě bydliště
- Místní krajina

Zájmové činnosti

pracovní - tvorba modelu obce

společenskovední - www.vintirov.cz, kultura v obci, vycházky po obci...

přírodovědná - vycházky do okolní přírody

Naše vlast:

- Domov – obec, kraj, stát, významná města v okolí bydliště, hlavní město, orientace v mapě ...
- Okolní krajina – bydliště v podhůří Krušných hor, povrchové doly ...
- Dějiny, významné památky našeho regionu, pověsti, báje
- Tradice, kultura – zvyky našeho kraje

Zájmové činnosti

společenskovední - povídání o historii naší vlasti, kraji, vyhledávání zajímavostí na internetu

literární - četba Starých pověstí českých, regionální pověstí ...

výtvarná

přírodovědná

Svět:

- Postupné seznámení s jednotlivými kontinenty – kultura, tradice, zvyky, příroda, zajímavosti

LIDÉ KOLEM NÁS

Soužití lidí:

- vytváření pozitivního klimatu v ŠD – vztah ke spolužákům, umění naslouchat, vycházet spolu, ohleduplnost, přátelství, pomoc druhým ...
- osvojování a dodržování základů slušného chování – pozdrav, stolování ...
- úcta ke starším, rodičům, vrstevníkům, sobě samým, chování v dopravních prostředcích, v cizím prostředí, úcta ke každému povolání (seznamování s různými druhy povolání a jejich významu pro společnost) ...

Kultura a tradice u nás a v jiných zemích

- zvyky, tradice, způsoby chování v dané společnosti
- srovnání s naší společností

Právo a spravedlnost

- základní lidská práva, práva dítěte, ale také jeho povinnosti
- vnitřní řád ŠD, školní řád

Zájmové činnosti

společenskovědní - využití internetu, encyklopedií, sledování dění u nás i ve světě (tisk, TV)
výtvarná - výstavky a malování obrázků
pracovní – výroba drobných dárečků pro své blízké ...
modelové situace, spontánní rozhovory, společenské, stolní, námětové, sociální hry...

LIDÉ A ČAS

Dodržování denního režimu

- seznámení s režimem ŠD, vytváření si „pravidelných“ návyků jednotlivých činností v ŠD

Orientace v čase

- minulost, přítomnost, budoucnost - zařazení různých zážitků do časové osy, uvědomování si času, přiřazení denní činnosti k času (vstávání, snídaně, vyučování, ŠD, večere ...)

Pozorování ročních období

- rozčlenění roku na roční období, čtvrtletí, měsíce, dny ...

Zařazení „důležitých mezníků“ v roce

- vysvědčení, prázdniny, svátky, narozeniny ...

Zvyky a tradice, báje, mýty, pověsti

- význam a zařazení lidových tradic (Masopust), Vánoce, Velikonoce, lidové pranostiky ...

Zájmové činnosti

společenskovední - práce s internetem, encyklopediemi, besídky, Vánoce, Masopust, Velikonoce, Den matek, pálení čarodějnic...

pracovní, výtvarná - výroba přáníček, pozvánek, dárečků, masek ...

hudebně-pohybová - nácvik hudebně pohybových pásem na vánoční besídky, karneval, Den matek, zpívání koled

literární – čtení a vyprávění mýtů, bájí, pověstí, regionálních pověstí

využití výukových programů na PC – určování času ...

kolektivní, společenské hry, vycházky po obci ...

ROZMANITOST PŘÍRODY

Prohlubování znalostí o přírodě

- vycházky do přírody, pozorování změn během jednotlivých ročních období, krmení zvěře v zimních měsících
- flora a fauna našeho okolí

Hry v přírodě

- stavby z přírodních materiálů (domečky, skrýše), využití přírodních materiálů i v jiných činnostech (pracovní, výtvarná), přírodovědné kvízy, poznávací hry

Vesmír a Země

- sluneční soustava, den a noc, roční období

Příroda u nás a ve světě

- rozdíl přírody na jednotlivých kontinentech - podnebná pásma (živočiškové a rostliny v pralese, na poušti, na Severním, Jižním pólu ...)

Ochrana přírody

- v lese jako na návštěvě – ochrana živočichů a rostlin, ohleduplné chování k přírodě
- třídění odpadů, sběr drobných odpadků v okolí školy ...

Přírodní katastrofy

- živelné pohromy, ekologické katastrofy

Zájmové činnosti

přírodovědné - vycházky do přírody, pozorování přírody, sběr kaštanů, žaludů, poznávací hry, kvízy, péče o pokojové rostliny
pracovní - výrobky a stavby z různých přírodních materiálů
společenskovední - využití encyklopedií, výukových programů, internetu
výtvarná – kresby s přírodními motivy - zvěř, rostliny, zážitky z vycházek do přírody, kreslení na kamínky, kreslení v přírodě
sportovní – zdolávání přírodních překážek, pohybové hry v přírodě, turistika
literární – čtení knih s přírodní tematikou

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Základní hygienické návyky

- sebeobsluha, pořádek, stolování ...

Odpočinek a relaxace

- odpočinkové a relaxační činnosti po vyučování, v průběhu pobytu v ŠD, ranní odpočinkové činnosti po příchodu do ŠD

Základy zdravé životosprávy

- zdravá životospráva a pohyb jako základ zdravého životního stylu, prevence obezity a civilizačních chorob
- potravinová pyramida, škodlivost špatných stravovacích návyků

Sportovní činnosti, tělovýchovné chvílky, pohybové hry

- sportovní hry v tělocvičně, na víceúčelových hřištích, pohybové hry v přírodě, turistika, drobné pohybové hry v místnosti, relaxační činnosti, vycházky

První pomoc

- prevence úrazů, důležitá telefonní čísla
- základy první pomoci, modelové situace, ošetření drobných poranění

Ochrana zdraví

- sociálně patologické jevy – kouření, alkohol, drogy
- otužování, oblékání podle ročních období ...

Zájmové činnosti

sportovní - pohybové hry v přírodě, sportovní hry v tělocvičně, na hřištích i v přírodě, drobné pohybové hry v místnosti
společenskovední - využití knih, internetu, rozhovory
přírodovědná - vycházky do přírody, sporty v přírodě, turistika
výtvarná, pracovní - tvorba vlastní potravinové pyramidy, koláž

5. Formy zájmového vzdělávání

- Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost
- Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a rekreační činnost
- Využití otevřené nabídky spontánních činností

6. Tematické činnosti

Příroda v našem okolí – flora a fauna kolem nás

Vánoce u nás a ve světě – tradice, zvyky u nás a ve světě

Masopustní reje - výroba karnevalové masky

Velikonoce – tradice, zvyky u nás a ve světě

7. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončení docházky

- O přijetí účastníka do ŠD se rozhoduje na základě písemné přihlášky – zápisního lístku. Činnost školní družiny je určena pro žáky 1. - 4. ročníku základní školy. Žáci 5. ročníku mohou navštěvovat ŠD pouze v případě nenaplnění kapacity do 30. 9. daného školního roku.
- V zápisním lístku uvede zákonný zástupce čas a způsob odchodu žáka ze ŠD. Každou změnu je nutné nahlásit písemně.
- Docházka do školní družiny je ukončena vždy písemnou formou.

8. Materiální podmínky

- Užívané prostory: Vintířov 57, 357 44 Vintířov.
- Užívání dalších prostor: ŠJ, tělocvična, jiné učebny v budově školy ...

9. Podmínky úplaty

- Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu 50,- Kč/měsíc. Úplata za ŠD se však platí předem, zpravidla ve dvou splátkách – září až prosinec (200 Kč) a leden až červen (300 Kč) v hotovosti vychovatelce ŠD.
- Úplatu může ředitel rozdělit do více splátek.
- Úplata může být snížena nebo prominuta dítěti, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek, který pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba.

10. Ekonomické podmínky

- ŠD je financována zčásti z ONIV (ostatních neinvestičních výdajů), zčásti z vlastních prostředků a částečně z prostředků zřizovatele.

11. Personální složení

- Činnost ŠD je zajištěna dvěma kvalifikovanými ped. pracovníci.

12. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Žáci s priznanými podpůrnými opatřeními mají možnost využívat ŠD s přihlédnutím k doporučení ŠPZ.

13. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví jsou blíže specifikovány ve Vnitřním řádu školní družiny

14. Přílohy

Přehled skladby dne ve školní družině

Provoz ŠD: 6:00 – 7:40
 11:40 – 15:30

6:00 – 7:40

- příchod žáků do ŠD, individuální zaměstnání dětí zaměřené na rekreační činnost
- společenské, individuální, námětové, smyslové hry, drobné pohybové hry v místnosti

7:40

- odchod žáků na vyučování – předání žáků vyučujícím

11:40 – 13:00

- přebírání žáků od vyučujících
- oběd
- odpočinková, rekreační činnost

13:00 – 15:30

- zájmová činnost - přírodovědná
 - esteticko-výchovná - literární, výtvarná, dramatická, hudebně-pohybová
 - společenskovední
 - pracovní-technická
 - tělovýchovná
- příprava na vyučování
- individuální činnost

15:30

- odchod dětí ze ŠD

**Zpracovala Mgr. Mottlová Klára
Ve Vintířově 3. 9. 2007**

**Upravila: Mgr. Mottlová Klára
Ve Vintířově 25. 8. 2016**

**Projednáno na pedagogické radě dne 26. 8. 2016.
Projednáno na školské radě dne 21. 9. 2016**

**Mgr. Marcela Kokešová
ředitelka školy**